

T. C. MİLLÎ EĞİTİM VEKÂLETİ TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 16

21 EYLÜL 1953

SAYI: 765

KARARNAMELER :

4

Karar Sayısı: 1121

Türk öğrencilerinin yabancı memleketlerde okumaları ile ilgili ilişik Talimatnamenin yürürlüğe konulması ve 27/5/1949 tarihli ve 3/9401 sayılı kararla kabul edilen talimatnamenin yürürlükten kaldırılması, Millî Eğitim Vekâletinin 4/5/1953 tarihli ve 330/998 sayılı yazısıyla yapılan teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetinin 25/7/1953 tarihli toplantısında kararlaştırılmıştır.

25/7/1953

REİSİCUMHUR

C. BAYAR

Başvekil

Devlet Vekili

Devlet Vekili

A. MENDERES

C. YARDIMCI

Adalet Vekili

Millî Savunma Vekili

İçişleri Vekili

O. Ş. ÇİÇEKDAĞ

S. KURTBEK

E. MENDERES

Dışişleri Vekili
F. KÖPRÜLÜ

Maliye Vekili
H. POLATKAN

Millî Eğitim Vekili
R. S. BURÇAK

Bayındırlık Vekili Eko. ve Ticaret VekiliSa. ve So. Y. Vekili
K. ZEYİNOĞLU F. ÇELİKBAŞ Dr. H. ÜSTÜNDAĞ

G. ve Tekel Vekili
E. KALAFAT

Tarım Vekili
N. ÖKMEN

Ulaştırma Vekili
Y. ÜRESİN

Çalışma Vekili
H. ERKMEN

İşletmeler Vekili
S. YIRCALI

Türk öğrencilerinin yabancı memleketlerde okumaları
ile ilgili Talimatname

Madde 1 — Yabancı memleketlerde (Doktora, ihtisas ve staj da dahil olmak üzere) öğrenim yapacak Türk vatandaşları, Devlet memurları ve ordu mensupları hariç, bu Talimatname hükümlerine tabidirler.

Madde 2 — Gencl ve katma bütçelerle idare olunan Devlet daireleri, özel idareler, belediyeler, hususi kanunlarla teşkil edilmiş bulunan her türlü müesseseler, sermayesinin en az yarısı Devlete ait olan bütün teşekküller ile mukavelenameleri gereğince yabancı memleketlere öğrenci göndermeğe mecbur olan müesseseler nam ve hesabına yabancı memleketlere öğrenim yapmak üzere gönderilenlere "resmî öğrenci" denir.

Madde 3 — İkinci maddede kayıtlı müesseseler dışında kalan kurumlar nam ve hesabına veya kendi paraları ile yabancı memleketlere öğrenime gidenlere de "özel öğrenci" denir.

Özel öğrenciler "dövizli" veya "dövizsiz" olmak üzere iki grupta mütalâa edilirler.

Madde 4 — Bu Talimatname uyarınca yabancı memleketlerde öğrenim yapmak isteyenler için Maliye Vekâleti tarafından ayrılan döviz kontenjanı, Millî Eğitim Vekâletince aşağıdaki sıraya göre tevzi edilir. Bu sırada üste gelenlerin ihtiyaçları tamamen karşılanmadan mütaakıp guruplara döviz tahsis edilmez.

a) Resmî öğrencilere.

b) Olağanüstü kabiliyetli oldukları, kabiliyet gösterdikleri sahada mevcut en yüksek dereceli Türk öğretim müessesesinin yetkili organı tarafından tesbit edilenlere. (Bu gibilerden 16 yaşını doldurmamış olanlara refakat edecek anaya, babaya veya vasiye, bu mümkün olmadığı takdirde bunların munasip görecekları kimseye ayrıca bir öğrenci döviz tahsis olunur.)

c) Yabancı memleketlerce kendilerine burs tahsis edilenlerden, seçimleri Millî Eğitim Vekâletince yapılmış olanlara. (Bu gibilerin aldığı burs ile ilgili memlekete ait öğrenci baremi arasındaki farklar icabında kontenjanlar parçalanarak döviz bağlanır.)

d) Özel öğrencilere.

Madde 5 — Özel öğrencilere 4. madde gereğince, döviz tahsisinde aşağıdaki sıra gözetilir:

a) Yurtta veya yabancı memleketlerde yüksek öğrenimini ikmal edip tahsilini tamamlayıcı bir öğrenim yapmak isteyenlere.

b) Tekniker okullarından veya Amerikan Kolejinin mühendislik kısmından mezun olanlara.

c) Yüksek öğretime devam edenlerden;

1 — Yabancı memlekette yapmakta olduğu öğrenimini Türkiye'de veren kurum bulunmayanlara.

2 — Yurtta veya yabancı memleketlerde yapmakta oldukları öğrenimi Türkiye'de veren kurum bulunanlara.

Bu gibilerden takip etmekte oldukları aynı öğrenim dalında, öğrenimlerine devam etmek isteyenlerin bu maksatla Millî Eğitim Vekâletince müracaat ettikleri zaman; en son girdikleri veya girmek mecburiyetinde oldukları sınıfı geçmiş, veya sömestr başarı ile ikmal etmiş olmaları gerekir.

Öğrenim dalını değiştirmek suretiyle yabancı memleketlerde öğrenim yapmak isteyenlerin bu dilekleri aşağıda yazılı (d), (e) fıkraları dâhilinde mütalâa edilir:

d) Lise olgunluk diplomasını almış olanlardan;

1 — Yapmak istedikleri öğrenimi veren kurum, Türkiye'de mevcut olmayanlara.

2* — Teknik bir dalda öğrenim yapacaklara.

3 — Teknik olmayan bir dalda öğrenim yapacaklara.

e) Olgunluğunu vermemiş lise mezunları ile lise derecesindeki her türlü meslek okullarından mezun olanlardan;

1 — Yapmak istedikleri öğrenimi veren kurum Türkiye'de mevcut olmayanlara.

2 — Teknik bir branşta öğrenim yapacaklara.

3 — Diğer branşlarda öğrenim yapacaklara.

f) Ortaokul mezunları ile buna denk bir öğrenim yapmış olanlara. (Bu gibilere yapmak istedikleri öğrenimi verecek kurum Türkiye'de bulunmamak şartıyla müsaade verilebilir.)

Madde 6 — Döviz istememek şartıyla yabancı memleketlere gitmiş olan öğrenciler ile Millî Eğitim Vekâletinden izin almadan gitmiş olup öğrencilik sıfatını iktisap etmek suretiyle döviz almak isteyenlere, Türkiye'de yeniden Millî Eğitim Vekâletine başvuranlar gibi işleme tabi tutulmak suretiyle, döviz verilebilir.

Madde 7 — Döviz istememek şartıyla yabancı memleketlerde okumak isteyenlerin, öğrenimleri süresince her türlü masraflarının karşılanacağına dair, gidecekleri memlekette bulunan bir şahıs veya

kurumdan alcakları bir garanti mektubunun oradaki Türk temsil makamlarına tasdik ettirilerek Millî Eğitim Vekâletine sunulması lâzımdır.

Madde 8 — Meşru ve zaruri sebepler bulunmadığı halde, öğrenimini muntazam yürütemiyenler ile öğrenimini zamanında bitiremeyenlerin dövizleri kesilir.

Madde 9 — Sekizinci maddede yazılı sebeplerden dolayı döviz kesilenler, başarılı duruma geçtiklerini yetkili makamlara tasdik ettirdikleri ve yabancı memlekette kalmalarında başkaca bir engel bulunmadığı takdirde, kendilerine yeniden döviz tahsis edilebilir.

Madde 10 — Öğrencilerin dil bilgilerini kuvvetlendirmeleri ve bu sahada gereken pratiği elde edebilmeleri için en çok bir yıl müddet verilebilir.

Dil öğrenmek için verilen süre, vaktinde haber verilmiş ve Müfettişlikçe kabul olunup Vekâletçe de uygun görülmüş bir özüre dayanıldığı takdirde, özürün devam ettiği süre kadar uzatılabilir.

Madde 11 — Öğrencilerin dil öğrenimlerinden başka esas öğrenimleri için döviz alabilecekleri süreler aşağıda gösterilmiştir:

a) Orta dereceli bir öğrenim üzerine yüksek öğrenim yapacaklara en çok altı yıl.

b) Yüksek öğrenimini yurtda tamamladıktan sonra doktora, staj veya uzmanlık öğrenimi yapmak isteyenlere en çok dört yıl.

c) Yüksek öğrenimini yabancı memleketlerde yapanlardan doktora staj veya uzmanlık öğrenimi yapmak isteyenlere en çok üç yıl.

d) Millî Eğitim Vekâleti, lüzum ve zaruret halinde, staj veya tez yazma ve tez savunması için ayrıca süre verebilir.

Madde 12 — Bu süreler, vaktinde haber verilmiş ve müfettişlikçe kabul olunup Vekâletçe de uygun görülmüş meşru ve zaruri bir özüre dayandığı takdirde, özürün devam ettiği süre kadar uzatılabilir.

Madde 13 — Yabancı memleketlerde öğrenim yapacak öğrenciler öğrenim yerlerine gitmeden önce, Millî Eğitim Vekâletinin göstereceği formaliteyi ikmale, öğrenim yerlerine gitmek üzere hareketlerini Millî Eğitim Vekâletine bildirmeğe, öğrenim yerlerine vardıklarında öğrenci Müfettişliğine derhal başvurarak durumlarını tesbit ve kaydettirmeğe mecburdurlar.

Madde 14 — Öğrenim maksadiyle yabancı memleketlere gitmelerine müsaade edilenlerin yurt dışında kaldıkları sürece öğrenimleri ile ilgili her türlü işlerini o bölgedeki Millî Eğitim Vekâleti Öğrenci Müfettişliği veya Millî Eğitim Vekâletinin yetki vereceği resmî makamlar tedvir ve teftiş eder.

Madde 15 — Hiç bir öğrenci kendi bölgesindeki öğrenci müfettişinin muvafakatı olmaksızın bulunduğu memleketi, öğrenim kolunu, öğrenim plânını ve devam ettiği kurumu değiştiremez.

Madde 16 — Yabancı memleketlerde öğrenim yapacak dövizli özel öğrencilerin aylık ödeneklerinin, yolluklarının ve her türlü öğrenim giderlerinin, resmî öğrenciler için her yıl İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek miktarlar üzerinden döviz bağlanmasına müsaade edilir.

Madde 17 — Özel öğrencilerin aylık ödeneklerinin yabancı memleketlere göre tediye şekillerine bağlanabilmesi için, öğrenciler her sönestr başında öğrenci müfettişliğine başvurarak öğrenime devam ettiklerini belgeliyeceklerdir. Müfettişlikler altı aylık süreler için düzenliyecekleri döviz belgelerini öğrencilere verecekler ve öğrenciler de bu belgeleri bağlı bulundukları kambiyo mercileri-

ne verilmek üzere, kendilerine para yollayan kuruma veya şahsa göndereceklerdir.

Madde 18 — Yabancı memleketlerde öğrenimde bulunan öğrencilerden:

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı veya öğrencilik şeref ve itibarını kıracak hareketlerde bulunanların,

b) Türkiye Devletinin mevzuatına göre memleket için zararlı sayılan fiil ve hareketlerde bulunan veya bu çeşit faaliyetlere katılanların,

c) Öğrencilik onur ve haysiyeti ile birleştirilemeyecek şekilde hayat sürmekte devam ve ısrar ettiği sabit olanların,

d) Öğrenimde bulunduğu memleketin resmî makamlarınca kendilerinin o memlekette daha fazla ikametinin arzu edilmediği yetkili Türk mümessillerine bildirilenlerin,

e) Öğrenimde bulunduğu kurumun nizamlarına aykırı hareketinden dolayı o kurumla ilişkisi kesilenlerin,

f) Bölgesinde bulunduğu müfettişliği veya Türk temsil makamlarının talimatını dinlememekte ısrar edenlerin,

g) Türkiye'de yürürlükte bulunan kanun, tüzük veya yönetmeliklere göre öğrenci sıfatını muhafaza edemeyecek duruma düşenlerin,

Öğrenci müfettişliğinin teklifi ve Millî Eğitim Vekâletinin tasvibi ile dövizleri kesilir ve böyleleri yurda alınırlar.

Madde 19 — Büyük tatillerde, öğrenim yaptıkları memleketlerden dışarı çıkacak öğrencilerin, öğrenci müfettişliğinden izin almaları, gidiş ve dönüşlerini müfettişliğe bildirmeleri lâzımdır.

Madde 20 — İzinli olarak yurda gelmek veya başka bir yere gitmek isteyen öğrencilere ayrıca yolluk vesaire için döviz verilmez.

Madde 21 — Üç aydan fazla izinli olarak yurda gelen öğrencilerin dövizleri, üçüncü ayın sonundan itibaren muvakkaten kesilir. bu gibilere ancak zaruri hallerde yalnız dönüş yoluğu için döviz müsaadesi verilebilir.

Madde 22 Resmî öğrencilerin öğrenim yerlerinin ve öğrenim plânlarının değiştirilmesi hususunda ilgili müessesenin muvafakatı alınır.

Madde 23 — Resmî öğrencilerden döviz kesilenlerin, yurda geri alınanların durumları hakkında ilgili müesseselere malûmat verilir.

Madde 24 — Özel öğrencilerden 18 inci madde hükmüne tabi tutulanların durumları velilerine bildirilir.

Madde 25 — Bu Yönetmeliğin yayımlanmasından önce yabancı memleketlere gitmiş olan öğrenciler de bu Yönetmelik hükümlerine tabidirler.

Madde 26 — 27 Mayıs 1949 tarih ve 3 9401 sayılı İcra Vekilleri Heyeti kararı ile tasdik edilen (Türk öğrencilerinin yabancı memleketlerde okumaları ile ilgili Yönetmelik) yürürlükten kaldırılmıştır.

No	Başlığı	Düştur Tertip	Gilt	Sahife	Resmî Gazete
					Sayı
	Kaldırılan İcra Vekilleri Heyeti Kararı:				
3/9401	Türk öğrencilerinin yabancı memleketlerde okumaları ile ilgili Talimatnamesini yürürlüğe koyan İcra Vekilleri Heyeti Kararı	16/6/1949	3	31	1450 7234

**1950-1953 YILLARINDA VİLÂYETLERDE MEVCUT KIZ
VE ERKEK YAVRUKURT SAYISI**

İL ADI	1950		1951		1952		1953		GENEL TOPLAM
	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	
Afyon	—	—	—	—	—	—	15	30	45
Ağrı	—	—	—	—	—	—	14	80	94
Amasya	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ankara	—	—	12	6	242	338	295	450	745
Antalya	—	—	—	—	—	—	83	182	265
Aydın	—	—	—	—	105	213	230	367	597
Balıkesir	—	—	—	—	431	663	392	576	968
Bilecik	—	—	—	—	42	44	39	53	92
Bingöl	—	—	—	—	12	20	10	33	43
Bitlis	—	—	—	—	—	—	—	79	79
Bolu	—	—	—	—	62	121	67	142	209
Burdur	—	74	—	24	—	49	47	185	232
Bursa	—	—	—	—	—	—	126	189	315
Çanakkale	—	—	—	—	—	—	60	88	148
Çankırı	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Çoruh	—	—	—	—	—	—	55	74	129
Çorum	—	—	—	—	18	28	97	196	293
Denizli	—	—	—	—	33	39	6	13	19
Diyarbakır	—	—	—	—	—	—	99	189	288
Erzurum	—	—	—	—	57	52	71	91	162
Elâzığ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erzincan	—	—	—	—	87	207	92	225	317
Erzurum	—	—	—	—	100	173	141	285	426
Eskişehir	—	—	—	—	23	31	461	700	1161
Gaziantep	—	—	—	—	—	—	100	162	262
Giresun	—	—	—	—	6	12	44	76	120
Gümüşane	—	—	—	—	—	—	271	664	935
Hakâri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hatay	36	36	—	—	59	109	59	109	168
İçel	—	—	—	—	428	351	136	275	411
İsparta	—	—	—	—	—	—	—	—	—
İstanbul	24	24	192	333	769	1516	1333	1959	3292
İzmir	45	57	114	159	598	903	809	1252	2061
Kars	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kastamonu	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kayseri	—	—	—	—	118	150	238	265	523
Kırklareli	—	—	—	—	55	67	208	257	465
Kırşehir	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kocaeli	—	—	—	—	185	265	255	398	653
Konya	30	71	4	34	124	227	233	401	634
Kütahya	—	—	—	—	—	—	—	—	—
L. atya	—	—	—	—	37	70	37	70	107
Manisa	—	—	60	95	169	287	238	367	605
Maras	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mardin	—	—	—	—	61	115	61	115	176
Muğla	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muş	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Niğde	—	—	—	—	21	40	6	18	24
Ordu	—	—	—	—	41	48	82	158	240
Rize	—	—	—	—	—	185	179	364	543
Samsun	—	—	—	—	176	241	210	295	505
Seyhan	—	—	5	18	45	52	235	428	663
Siirt	—	—	—	—	—	—	35	88	123
Sinop	—	—	—	—	—	—	37	49	86
Sivas	—	—	—	—	107	221	76	269	345
Tekirdağ	—	—	—	—	148	166	278	291	569
Tokat	—	—	—	—	—	—	—	—	565
Trabzon	—	—	—	—	11	87	123	197	320
Tunceli	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Urfa	60	120	23	83	107	378	107	378	485
Van	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yozgat	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zonguldak	—	—	—	—	209	358	370	625	995
TOPLAM	195	382	410	752	4762	7826	8180	13757	
GENEL TOPLAM	577		1162		12588		21937		22502

YAYIM 29/9/1953
MÜDÜRLÜĞÜ ÖZET:
Sayı: 403.4/15831 «Molière, Baki ve
3671 Mehmet Rauf» adlı
eserler h.

Varlık Yayınları arasında Türk klâsikleri serisinde çıkan ve aşağıda adları, hazırlayanları yazılı eserler Vekillikçe incelenmiş; öğretmenlerin kılavuzluğu ile, müracaat kitabı olarak öğrencilerin faydalanmaları uygun görülmüştür.

«Varlık Dergisi ve Yayınları, Ankara Caddesi 80/1 — İstanbul» adresinden 100 er kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu kitapların ilgililere duyurulmasını rica ederim.

M. Eğitim Vekili a.
R. Tardu

Kitabın adı: Hazırlayan:
Mehmet Rauf Lütfullâh Sami Akalın
Baki Nevzat Yesirgil
Molière Yaşar Nabi

Defterin adı	Sınıf:	Müellifleri:	Kr.	Satış yeri:
Matematik Defteri (Aritmetik)	Orta: I	H. Erker, S. Eğilmez, R. Baykal, Ş. Egeli	70	Atlas Yayın- evi İstanbul.
» » (Geometri)	Orta: I	» » » »	70	» »
» » (Aritmetik)	Orta: II	» » » »	70	» »
» » (Geometri)	Orta: II	» » » »	70	» »
» » (Aritmetik-Cebir)	»: III	» » » »	75	» »
» » (Geometri)	»: III	» » » »	70	» »

HABERLER :

SAMSUN İLİ EMRİNDE ÇALIŞMIŞ
OLUP MAKAM ÜCRETLERİNDEN
ALACAĞI OLAN ÖĞRETMENLERE

Samsun ili emrinde eski yıllarda çalış-

mış olup makam ücreti alacağı bulunan öğretmenlerin alacakları bu yıl tamamen ödenmektedir.

Alacaklı öğretmenlerin Samsun Valiliğine müracaatları ilân olunur.

İLÂNLAR:

MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİNE

VE

MİLLÎ EĞİTİM MEMURLUKLARINA

1 — İLK ÖĞRETİM GAZETESİ'nin 19. cildinin abone kayıtlarına başlanmıştır. Bu cildin abone bedeli (4) liradır.

2 — Abone bedellerinin Milli Eğitim Memurlukları eliyle toplanıp mahallî posta veya banka vasıtasıyla: [*] (T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Müdürlüğündeki ((3803) No. lu câri hesaba) yollanması ve açık adresli abone listelerinin (Millî Eğitim Vekâleti Yayın Müdürlüğü Dergi Bürosu Şefliği Gar - Ankara) adresine gönderilmesi.

3 — Listelerde abonelerin adları, okul adresleri ve bilhassa posta teşkilatı bulunup bulunmadığının bildirilmesi.

4 — Abone paralarının mutlaka yukarıda bildirilen bankaya yollanmasını, hiçbir suretle daire adresine gönderilmemesini.

5 — Bazı yerlerden yalnız paralar, bazı yerlerden ise sadece listeler yollanmakta: bu hal abonelerin dergilerini almamalarına ve dolayısıyla lüzumsuz yazışmalara sebebiyet vermektedir. Abone kaydında yukarıda belirtilen hususlara dikkat buyurulması bilhassa rica olunur.

[*] T. C. Ziraat Bankası şubelerinden yollanacak paralardan yollama ücreti alınmaz.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

(Bu Dergi 12/10/1953 tarihinde basılmıştır).